

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIMARS 22 DE JUNY DE 1880

389

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32. 1.er—SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona. un mes. 5 rals | Fora. un trimestre. 20 | Estranger, (unió postal), trimestre. 40

SANTS DEL DIA.—Sant Paulino y Santa Consorcia.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Nostra Senyora del Càrme.

AVIS ALS SUSCRIPTORES DE FORA.

A tots los que tenen la suscripció venuda sels recomana la renovin á la major brevetat, si volen continuar rebent lo Diari. Poden ferho en llibransas de facil cobro ó en sellos de correu de 25 centims. L' ADMINISTRACIÓ.

Espectacles.

TEATRO DE NOVETATS. — Companyia de opereta francesa.— Avuy torn par, *La Belle Helene*.—Entrada 4 rals.—A dos quarts de nou.—Demá funció de moda.

TEATRO ESPANYOL.—(Passeig de Gracia).—Companyia Arderius — A dos quarts de nou. A 3 rals.—18 d' abono y 4.º de la Societat Tertulia Barcelonesa, Los Sobrinos del Capitan Grant. Demá, 3.ª funció de la Societat Cervantes.

TEATRO DEL TIVOLI. —Avuy á dos quarts de nou.—La aplaudida sarsuela en 3 actes, *Las campanas de Carrion*.—Entrada un ral y mitj. Lo próxim dijous, festivit de Sant Joan, tindrà lloch un gran concert matutinal, en el que pendrán part las duas reputadas bandes de Artilleria y de Ingingers y la Societat coral Euterpense «El Alba» de Barcelona.

BON RETIRO.—Avuy á dos quarts de nou.—Societat Garcia Parreño, *La malvasia de Sitjes lo bail, Sorpresa y engaño; A primera sangre*.—Entrada UN RAL.—No s' donan salidas.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI.—Plassa de Catalunya.—Avuy á tres quarts de nou de la nit.—Magnífica funció composta dels mes aplaudits exercicis que executa aquesta cada dia aplaudida companyia, en la qual pendrán part los originals germans Belloninis «zogleurs» diabólics.—Entrada 3 rals. Han arribat y proximament se presentarán per primera vegada en Barcelona, vuit caballs que, tots junts á la vegada executarán admirables exercicis á la veu de son intelgent domador Monsieur Giovanni Pierantoni. Ab motiu d' esser dia restiu lo dijous de lo present setmana, la funció de moda s' ha trasladat al dimecres, per lo qual s' prega als senyors que tinguin encarregadas localitats, passin avuy á recollirlas en la administració.

PRADO CATALÁ.—Saló d' istiu.— Avuy á

dos quarts de nou.—Concert per la reputada Banda de Ingingers.—Entrada 4 quarts.

CONCERTS D' EUTERPE EN LO BON RETIRO.—Lo dia 24 festivit de Sant Joan tindrà lloch lo sisé concert matutinal per la societat coral Euterpe que dirigeixen los senyors Rodoreda y Ribera (J) executantse varias de la millors pesas de son repertori.

PLASSA DE TOROS DE BARCELONA.

PRIMERA CORRIDA DE TOROS DE MORT
pera 'l dia 24 de Juny actual, á dos quarts de cinch de la tarde.

Se lidiarán SIS TOROS DE CINCH ANYS, del Marqués de CARRIQUIRI, per las quadrillas que dirigeixen los primers espasas

Manel Fuentes, BOCANEGRA.
Fernandez Gomez, GALLITO.

Los details de la corrida, noms y resenya dels toros, llista de las quadrillas y preus de entradas y localitats, constan en los cartells y papeletas.

Los despatxos de venta estan situats en los portxos del Teatro Principal y en las retxas de la Plassa de Toros, obrintse lo dia 23 del actual, á las tres de la tarde.

Las empresas dels ferro-carrils de Tarragona á Barcelona y Fransa han establert trens de anada y tornada á preus reduhits pera totas las estacions de son trajecte y l' empresa del ferro-carril de Barcelona á Saragossa també ha establert iguals trens fins á Manresa, poguent verificarse 'l regrés després de acabada la corrida.

Reclams

EL ÁGUILA PLASSA REAL, n.º 13—Gran basar de robes fetas.—S' ha construhit y ben confeccionat segons los últims modelos, un grandió y variat assortit de prendas de tota classe y preus molt baratos, com podrá véures en la nota publicada en son lloch corresponent.

MATEMÁTICAS

ARCHS DE JUNQUERAS, 7, primer

ANTIGA TINTORERÍA

DEL CENTRO.

CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13.

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocarse. Llibreteria, 13.

FABRICA

LA EMPERATRIZ

3 ESCUDILLERS BLANCS 3.

ACADEMIA MUSICAL

Plassa de Cerdá, 373, pis primer.

PELL

BORRISOL ó pel moi-xí. Desapareix en quatre minuts usant lo DEPILATORI INGLÉS, sens que la salut ni la pell sufreixin cap perjudici. Farmácia de la-Corona, carrer de Gignás, n.º 5.

Secció d' economia DOMÉSTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum doméstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Carns y despullas sense variació. (Publiquem los preus en los números dels dijous y diumenges)

Monjetas tendras, á 6, quarts la llura.
Tomátechs dels millors á 4 y 6 id. id.
Id. dels mitxans á 3 y 4 id. id.
Pebrots á 2 quarts un.

Cols á 2 y 4 quartos una.			
Patatas.	á 2	id.	id.
Sigrans.	á 4, 6 y 8	id.	id.
Aubercóchs á 4 quartos dotzena.			
Cireras. bonas á 4, y 6		id.	id.
Madurxas	á 26	id.	id.
Peras de Sant Joan (bonas) á 5		id.	id.
Taronjas á 18 quartos dotzena.			
Ous. Los estrangers á pesseta la dotzena.			
Id. del país á 36 quartos		id.	

Pescaterias.—*Mercat del dematí.*—Molt abundant de llagosta, la qual s' va vendre á 2 rals la tersa; 'l llus de Barcelona á pesseta; 'l de la costa de 18 á 20 quartos; congria y mólleras á 24, sardina á 12 y 'l xanguet á 6.

Mercat de la tarde.—Las mateixas classes de peix, abundant 'l llus, pero venentse poch mes ó menos als mateixos preus.

FÓRMULA DE CUYNA.

Monjetas tendras.—Quant ja las monjetas estan cuitas ab aigua y sal, se fregirá á la cassola una seba y julivert molt picat. Despres se tirarán á la cassola las monjetas y 's 's taran sofregrir uns deu minuts, despres dels quals s' humitejarán ab sustancia ó caldo, deixant coure en acabat, un quart d' hora ab ben poch foch.

Se serveixen ab una salsa sensilla d' aqueixas que 's solen fer en totas las cuinas domésticas, y ab rovells d' ou batuts.

ANUNCIS.

Bou barato.—En lo mercat del Born, departament del Oest, puesto número 22, s'hi trobará carn de bou de 3.ª ó siguin *desferrus* á 11 quartos la tersa ab os, y sense á 20.

En lo puesto n.º 1, del mateix departament, carn de bou de 1.ª á 22 quartos la tersa ab os, y á 28 sense.

En lo puesto n.º 8, del mateix, carn de bou de 2.ª á 18 ab os, y á 27 sense.

Gran assortit de bolados de totas classes, borregos, carquinyolis, rosquillas, carmetos y confituras, á preus módichs pera vendre á la menuda, portat á domicili.

Dirigirse á Andreu Masdeu, carrer de la Llibertat, n.º 33, Gracia.

Confits pera casaments y batetxos, bonichs y bons, á 3 rals la lliura.

Borregos de Cardedeu llegitims, á 18 quartos la lliura.

Mel de romani, blanca, de gust exquisit y de la cullita d' enguany, a tres rals la lliura.

Llangonissa y formatjes tendres de Vich. Se troba en la confiteria de la Gloria, Graciamat, 14.

Noticias de Barcelona

L' Ajuntament y 'ls bombers.—¿Creuran los lectores del DIARI CATALA que l' Ajuntament de Barcelona está debent al cos de Bombers la friolera de *dinou* ó *vint* fochs?

Entre aquets, dos varen ocorre l' any 1878 y deu l' any 1879, habent ocorregut en lo present los restants.

Are 'ns toca preguntar al Ajuntament qué pensa fer.

¿Ignora, tal vegada, que 'ls bombers pertanyen casi tots á la classe obrera, y que per lo tant necessitan cobrar lo que se 'ls deu?

Es sensible que un cos tant important y útil com es lo de bombers, que tants y tants rellevants serveys presta, estiga de tal modo desatés en la nostra ciutat.

¿Qué menos se pot donar als valents fill's del treball, que s' apressuran á exposar sa vida per salvar los interessos de sos conciudadans; que menos se 'ls pot donar, dihem, que la insignificant paga que se 'ls té promesa? ¿Y encara aquesta se 'ls ha de quedar á deure!

Rodets de «La Campana».—Lo conegut fabricant dels rodets de *cotó crochet* de la reputada marca «La Campana», D. Antoni María Coll, ha cedit, me-

diant conveni, la venda exclusiva d' aqueix género tant apreciat així en nostra ciutat com fora d' ella, á D. Pere Bernet, qui ha establert sos magatzems en lo carrer de Carders, núm. 1.

Lo senyor Bernet, actualment está passant á sos parroquians atentas circulars, prometent servir ab la major puntualitat y al mateix temps perfeccionar lo género que, sens dubte, avuy fa competencia ab lo del extranjer.

Ferit de gravetat.—Lo sereno del carrer de Vallhonrat, Ensanxe de Santa Madrona, va donar part en la nit del diumenje, de que en una habitació del citat carrer hi havia un home que tenia duas feridas. Hi acudí lo jutje de guardia, qui disposá que se 'l trasladés al Hospital de Santa Creu. Lo ferit declará que havia trovat á dos companys seus, qu' estavan beguts en lo carrer d' Urgell y que aquí rebé las feridas.

Vacant.—Está vacant la secretaria del ajuntament del poble de Santa Susagna, en aquesta provincia, ab lo sou anyal de 500 pessetas.

Los pals del telégrafo militar.—Qualsevol que 's passegi per la Rambla y contempli 'ls pals que pe 'l telégrafo militar han colocat los senyors ingeniers, no solzament se formarà una idea tan trista com exacta de la dessidia del nostre Ajuntament, sino que també formarà concepte de la poca trassa y del péssim gust del cos d' ingeniers militars del nostre pais.

Efectivament. Qualsevol dels facultatius del ram civil, comensant per l' ingenier mes encopetat y acabant pe'l mestre d' obras mes modest, s' hauria donat vergonya de fer colocar semblants adefessis en un paratje tan concorregut com la Rambla. ¿No veuen los senyors ingeniers militars que tothom se creurá que al plantar aquells pals torts, llejtos y mal pintats s' han volgut riure de Barcelona?

No dirém nosaltres tant; pero sí dirém que no fan joch ab los candelabros, kioskos y altres adornos de la Rambla; y dirém també que tot foraster se resistirá á creure que 'ls hagi fet colocar tot un cos d' ingeniers militars, á ciencia y paciencia de tot un Ajuntament.

Resposta de la Direcció de la Tranvia.—En resposta á unas preguntas que vam fer l' altre dia á la Companyia de Tran-via de Barcelona á Sarriá, la Direcció 'ns ha enviat unas quantas ratllas, que publiquem ab lo major gust, com tot lo que pot contribuir á alentar y dar vida á cosas tant simpáticas per nosaltres, com las tran-vias. Diu aixís la Direcció:

«Amiga de la major publicitat posible en sa gestió social, á pesar de creures tan sols obligada á darla á sos administrats, está disposada á respondre á las preguntas que van dirigitseli en un *suelto* insertat en lo DIARI del dia 15, y ho fá en los següents termes:

La conversió, lo mateix que l' augment del número d' obligacions de la Companyia, fou acordada, de conformitat ab los Estatuts de la Soc' etat, en junta general d' accionistas celebrada en Octubre del any passat, pero ab la salvetat de quedar facultada la Direcció pera portarla á cap quan ho cregués oportú.

L' augment de capital obeheix á la necessitat de fer frente als gastos que han ocasionat l' establiment de la doble via (pera la major celeritat en la explotació), de la línea de Sarriá, las reformas en la de Sant Gervasi, que

comprenen expropiacions d' alguna quantia, y, principalment, lo próxim empleu de la tracció mecánica en las duas líneas, de Sarriá y Sant Gervasi, pera lo qual está degudament autorizada la nostra Companyia.

Dels productes de la línea ja se 'n doná compte en la Memoria y Balans llegits en la junta general del últim any económic, que 's feu pública per extracte en la premsa local; com se fará també ab la junta próxima; á mes de que, tots los antecedents que vulguin veures y pendres sobre 'l floreixent estat de la nostra Companyia, resultan de la nostra contabilitat, que está oberta á la investigació de totas las personas que han associat sos capitals á la nostra empresa.»

Deixadesa municipal.— Havem donat un petit passeig per via de reconeixement, en lo extrem de Sant Antoni y Universitat, y 'ns havem pogut convence que aquella important barriada está deixada de la mà de Deu.

Citarém solsament, en apoyo de nostra asserció:

Primer: Lo carrer dels Tallers, cantonada al de Ronda, ahont encare continúa aquella paredota en mitj del carrer á pesar d' estar habitadas las duas casas que alli 's construhian al esser aixecada la pared de *marras*.

Segon: Lo carrer d' Urgell, en lo qual van á pas de tortuga los trevalls pera enllestir l' afirmat de las aceras, está ademés, abandonada la cloaca d' aquella via que cada dia va essent mes edificada. Ab aqueix motiu está servint de dipòsit de inmundicia lo fosso obert en bona part del carrer.

Tercer: Lo mercat en construcció de Sant Antoni continúa ab igual calma que avans.

Quart: Lo carrer de la Riereta te un empedrat tan péssim que 's fa impossible donar un pas per demunt d' ell.

Y aquí acabém la llista, puig sense necessitat d' esforsárnoshi, altres y altres podriam afegirnhí. Bastin aquestos, puig creyém que n' hi ha prou.

Casas de socorro.—Ahir foren auxiliats en la casa de socorros del districte quart, una jove trevalladora, que presentaba una ferida contusa ab fractura de la falange, en lo dit gros de la mà dreta, á conseqüencia d' haber sigut agafada per una màquina; un home ab una mossegada de gos, y un noyet ab una ferida contusa en lo front esquerre, per caiguda.

Noticias del Bon Retiro.—Apenas estrenat lo ball *Sorpresa y engaño*, que ab gran éxit se representá en lo Bon Retiro, lo senyor Moragas ne prepara dos mes, un del género espanyol *La hija del Guadalquivir* que deu presentarse aquesta mateixa setmana y l' altre de carácter francès, anomenat *Las odaliscas*, compost pera las senyoretas Canetta y Marenngo. La empresa no 's descuida per lo vist, puig també procura oferir novetats en las funcions cómicas, habent disposat pera demá la representació de la parodia *Lo Cantadó* en la funció de la verbena de Sant Joan.

Embarg del Ajuntament de Badalona.—Copiem de nostre estimat colega *L' Esparver*, que veu la llum en Badalona:

¡Error! Horror! Furor!
Ja tornem á tenir un' altre comissionat de apremis per deutes del Ajuntament á la Administració Económica. Sort que s' parla de un bicoca. No s' alarmin 29,652 pessetas.
Un Comissionat de Apremis quan va á una

població, implica un delegat de la Administració per embargar bens dels responsables del deute.

L' deute l' fa l' Ajuntament. Ergo....
Mes quan un Ajuntament no te noticia de res, perque no volem fer la suposició gratuita, de que ho sab qui es lo responsable?

També nosaltres tenim noticias del embarg portat á cap per l' Administració Económica, per deutes, segons se 'ns ha dit, sobre las cédulas é impost de la sal. Fins 'l que 'ns ho va fer assaber pels bussons, nos vá dir que si voliam mes noticias podiam preguntarho al Alcalde y regidor síndich de la vehina vila; ab aixó ho transmetem al colega per si ho pot aprofitar pera buscar certs datos.

«El Conquistador».—Ab aquest títol l' autor dramátich don Joan Molas y Casas, ha escrit pera la companyia del senyor Arderius, una sarsuela de costums romanes, en un acte. Lo senyor Manent está component la música. S' esirenará dintre poch.

Noticias de Gracia.—Rebaix del carrer Major.—Segueixen las obras de rebaix del carrer Major de la vehina vila. De las duas líneas de la tranvia, l' una está ja tota sentada en lo nivell rebaixat y l' altra ho está en una gran part del carrer Major.

Aquest carrer ha guanyat imponderablement en lo rebaix. Avuy ab sas aceras ab bordó de pedra picada, presenta tot l' aspecte d' un carrer de primer ordre, y los vehins de sas casas no tindrán cap de las incomoditats que debian sufrir en los dias de pluja.

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

TÓMBOLA-GOMEZ.

Com ja diguerem ahir, gran fou la concurrència que hi havia lo diumenje al dematí en lo local anomenat *Exposició-Parés*, ahont hi tenia lloch la tómbola á favor del fill del malhaurat pintor Simon Gomez. Los lots de mes de 100 obras de nostres primers pintors y esculptors estavan exposadas entre la majoria dels quadros pintats per l' artista de que havem fet menció, dels quals lo mateix dematí ne foren venuts tres. En lo lloch de preferència del citat establiment se hi troban los tres quadros de mes composició que havia executat En Gomez: *Lo desespero de Judas*, *Vira la Pepa* y un altre que al morir lo pintor estava fent y en lo que tant sols hi ha una figura y una testa acabada, essent las demás tant sols dibuixadas, abocetadas y que representa Colón esplicant als Reys Católichs la teoria en que fundava lo descobriment d' un Nou Mon. Aquest últim quadro estava artísticament guarnit ab rams de llaurer, eura y crespó negre ab estrelles platejadas, entre 'l que se hi veyá sa palera.

Las obras regaladas pe'ls artistas, quals noms ja publicárem á son degut temps, atreyan ab justicia las miradas dels inteligents, com aixís mateix las del malhaurat pintor, en las quals se podia ben apreciar lo sensible de semblant pérdua. Entre ellas se hi veyá lo *Sant Bonaventura* y 'l *Sant Sebastiá*, ab las que tan renom guanyá dit pintor. L' últim d' aquets quadros, fet en l' any 65, es una preciosa imitació dels clássichs.

Los billets de la tómbola se venen á duas pessetas; y en las tres horas que s' espendiren lo passat diumenje se 'n van despatxar 1.000. Los dias de feyna continuarà oberta la citada tómbola, de 4 á 7 de la tarde.

Societat espanyola d' higiene.—Demá á la tarde s' reuniran en un dels salons del govern de provincia, los individuos que componen la societat mencionada, pera disenter y

aprobar las bases y estatuts per los quals s' han de registrar. Presidirá lo Gobernador civil.

Secció Juridica.—La nova biblioteca universal acaba de publicar lo segon tomo del *Dret penal*, estudiant en sos principis, en sas aplicacions y legislacions dels diversos pobles del mon, ó siga la «Introducció filosófica é histórica al estudi del dret penal.» Dita obra es original del célebre Tissot, traduhida al castellá per lo conegut publicista senyor J. Ortéga Garcia, aumentada ab notas é indicacions biográficas del autor, per lo reputat escriptor don Aleix Garcia Moreno; forma un elegant volum de mes de tres centas páginas, y s' ven en las principals llibrerias, al preu de 28 rals.

Recomanem sa adquisició.

Secció de Varietats

Las excavacions en Grecia.—No fa gayres dias qu' alguns trevalladors qu' estaban nivellant la carretera de Zea, varen trobar soterradas unas murallas antigas. Tot seguit la societat arqueológica va fer practicar excavacions en aquell punt, donant per resultat lo descobriment d' un teatro de gran capacitat.

Fins ara, s' han descubert nou graderies, d' uns 80 centímetros d' amplaria, y part de l' orquesta. Lo descobriment será de verdadera importancia, si, com se creu, aqueix teatro es lo del Pireo, citat en las obras de Xenophon.

Secció de Fondo

LA MONTANYA DE CATALUNYA IV.

L' aïlament quasi bé absolt, del territori de que 'ns venim ocupant, es altra de las causas del atrás y pobresa que allí regnan; natural es, donchs, que considerem com á principal remey, lo foment de camins vehinals y rurals pera ofegar son estat lamentable y precari.

Recordant als primers pobladors de Catalunya, pot esser, ó sens dupte tal com en lo temps glorios de nostra independència, obriren las vias de comunicació, es la situació en que, en lo interior, se troban actualment aquells importants medis de donar vida á un pays.

Camins sense plan ni concert, que algun temps podian respondrer á algun objecte, y que atravessan llargas distancias sense parar en voltas ni en dificultats pera las pujadas y baixadas, ni en los perills al passar per rius ni barranchs, convertits á intransitables per los ayguats é inclemencias de tants sigles, puig que generalment serveixen de rasas, sens que ningú s' cuide del seu estat ni de sa millora, ni de lo que los viandants y sas caballeries sofreixen en son tránsit, es lo que en aquestos temps de progrés y de il·lustració está guardat á los habitants de la montanya pera sos viatjes y transports; catalans desheretats pera tot bé y millora, espanyols quan se tracta de fer pagar contribucions, arbitres y consums. Tals camins, s' anomenan «Reals», sense que per ells y passi may cap Rey, que allavoras no s' tindrian aixís abandonats, á fi de donarli coneixement del estat *florixent* de la nostra terra, y sobre tot de que S. M. no sufrís en lo tránsit cap molestia ni incomoditat.

Se troban de vegadas, encara que molt sovint, alguns trossos d' aquestos camins,

aplanats lo mes purament precis, ab objecte d' esser recorreguts per carruatjes, pero tal novetat, se nota sols en petits trajectes prop d' alguna carretera ó d' alguna població principal; mes no penseu que eixa millora sia deguda á l' Administració,—exceptuant poch cassos, de que ja parlarem—y sí unicament deguda als sacrificis d' un ó varios propietaris y masovers que persuadits per alguna persona il·lustrada, han arribat á comprendre, á exemple d' altres comarcas no favorescudas, quant los seus interessos podrian guanyar.

Facilment se comprèn l' influencia que sobre l' agricultura exerceixan las vias de comunicació, de modo que bé s' pot afirmar que son lo mes exacte barómetro seu. Per aixó aquella s' troba en l' estat mes primitiu y trist, reponent al estat trist y primitiu dels camins. Aixís veyem per sistema presa la rutina; los instruments, ó millor eynas agrícolas, segons lo dibuix del seu primer constructor, sens cap de las modificacions que la práctica ó la ciencia aconsellan; los grans y fruyts d' ínfima qualitat, efecte de la degeneració de l' especie; grans extensions de terrenos fermes, sense que lo duenyó s' prengui lo treball de tirarli un grapat de llavor que mouria la repoblació dels boscos; desconeixement absolut del creixement de rasses en los animals de treball y de cria, qu' es capás ell sol de fer la riquesa d' un territori; no tenint altres prats que 'ls que á la naturalesa li va piaurer criar; y en fi, los camps y los boscos y los horts y las vinyas, ahont n' hi ha de plantadas, acusan gran falta d' inteligencia y d' abandono als seus cultivadors y possessors, al temps que de pobres y estérils uns terrenos que semblan destinats á la abundancia y á la fertilitat. Y no sols la campinya demostra un atrás tant palmari, que no desdiuhen pas los pobles y las casas rurals d' aquest estat, no trobantse en ells, no tan sols una hombra de comoditat, com diguerem, sino que fins l' asseo y lo que fa passable la vida s' hi troba á mancar.

Las nacions que han comprés que la prosperitat general era fruyt de la individual, han cuidat com corresponia de la agricultura, font principal de la seva riquesa en tant grau, que tantost ne diriam la sua sang, y han procurat per tots los medis realisarla trayent ensemps als que á ella s' dedican de la penosa situació moral, material é intelectual en que aquí s' perpetuan, y la impulsan per la via del progrés; y aixís se veu que païssos pobres, incults y abandonats, quasi be s' han cambiat en ríchs, habitables y cultivats ab lo cuidado que aconsella la ciencia, á forsa de protecció decidida dels seus governs que buscan desenrollar la riquesa per tots los medis, introduhint quantas milloras son apropiadas pera marxar per lo camí de la perfecció. No s' ha abandonat en aquellas nacions, com infortunadament succeheix á la nostra, á la agricultura, deixantla lluytar ab sas solas forsas; no se l' ha atropellada ab contribucions exhorbitants; no se l' ha desatesa en sas calamitats; no se l' ha posada á tots los demás rams; no se l' ha mirada no sols ab indiferencia, sino que fins ab enuig per los governs, y no s' ha deixat de fomentar constantment sos interessos.

No debem avuy citar riquesa; las sabias

lleys que en aquelles nacions han sigut plantejades en favor del art de la terra; sols debem consignar perquè importa al objecte del present article, que un dels principals medis, ha sigut la construcció y explanació de camins de totes categories y en totes direccions, y los resultats han correspost tant a tal benèfic plan, que s'han vist prosperar a las diverses províncias ó comarcas a mida del major ó menor número de carreteras que en ellas s'han anat obrint.

Y és forsós que aixis haja de succehir: los productos de la montanya, están actualment destinats a ser consumits en lo mateix territori, perquè lo transport ab animals de bast als centres de consum augmentaria en mes del doble de son valor; no han de tenir los pagesos interés en millorar los fruyts, perquè lo excés de preu y de conducció de las novas llavors los obligaria a vénderlos mes cars que los de sa terra; los es quasi be impossible la adquisició de instruments moderns per lo crescut del valor y dificultat del transport; no han de tenir afició al cultiu de fruytas, perquè essent tan dificultosa la extracció en grans quantitats arribarian al mercat a punt de llensar; deuen esser refractaris al cultiu y esporgadura dels boscos, perquè cap ganancia los han de reportar las ramas talladas, sense carros que las pogan conduhir a llarga distancia; la falta de camins, es per fi, causa de las premuras del estat miserable de nostra terra per efecte del seu aislament, y de la falta de estímulo que porta l'exemple cap al desitx de millorar individual y socialment.

En nostra patria la única protecció que s' dispensa als municipis, es poder conseguir, després de no pocas influencias y treballs y espedients, una insignificant subvenció dels fondos consignats a tal capital, de las Diputacions Provincials. Mes la iniciativa dels municipis, es quasi bé nula, com se comprén facilment, per los motius indicats en nostre article sobre organizació municipal, ja també per las rivalitats y envejas que lo trassat del camí produheix entre ls vehins, que farien moltes vegadas imitar lo projecte de tant trascendental millora. Las subvencions de las Diputacions, tal com avuy se donan als pobles no corresponen no, al may prou alabat objecte de regenerar a un pays, ni bastan a fi tant sagrat, prestantse per altre part al favoritisme mes odiós y repugnant, y essent susceptibles de palpables y grans injusticias. Nosaltres creyém que ja que tots los pobles contribuixen al presupost provincial, las subvencions deuria esser repartidas a tots los pobles, ab estricta justicia y per torn rigorós, que tots son dignes de igual protecció; per lo sistema actual hi ha pobles que la reben una derrera de l'altra, altres que no n' han rebut, ni'n rebran cap, may, y en tant es aixís que a no sufrir tal sistema una reforma radical, la esperiencia ns ensenya que sols dintre un sigle tindran nostres nets alguns kilometros de camins vehinals, es dir, quant la ruina s' haurá apoderat de tots los que en la agricultura tenen son pá, sa riquesa y lo seu esdevinador.

Mentres la administració pública no s' encarregui de la explanació de las indispensables carreteras vehinas, a lo menys creyém que deuria pendrer una iniciativa directa, y donar auxili eficas a tant

lloable fi. Ab tal iniciativa y aussili, disposant la confecció de planos, al objecte de que cada poble se convingués ab son vehi y tots a las carreteras generals, sempre baix la vigilancia oficial y facultativa, ab la ajuda de las subvencions justas e iguals per complert segons las dificultats del terreno, s' hauria de obligar a totes las poblacions a construir y conservar los camins que ls corresponguesen, be ab fondos municipals ó bé acudint a la prestació personal dels vehins interessats, senyalantlos un plassó segons los kilometros que deuria explanar.

Aixis, si tots los vehins sufrian una càrrega poch penada per cert, entre tots se repartiria igualment la inmensa ventatja que recullirian després, y prompte cambiaria l' aspecte trist y la sort de nostra montanya. Allavors comensaria pera ella l' época de la seva regeneració, que tant desitjan tots los bons catalans; llavors a la pobresa substituhiria un tranquil benestar: llavors al desapareixer lo seu asfixiant desterro y lo seu negre abandono, tindria esment del vivificador ayre del progrés y posaria carinyo a la llibertat que tant benefici los hauria introduhit, y allavors deixariam, per fi, de tenir en nostre propia patria, germans mes allunyats de nosaltres, que aquells dels quals nos separa la inmensitat del mar.

VICENTS DE FEBRER.

Correspondencias

DEL DIARI CATALÀ.

Madrid 20 de Juny.

Los nous fusionistas may desesperan, pero are están molt capficats y escorreguts, contrastant notablement aquesta tristesa a l' alegría que mostraban tres dias enrera, considerantse ja en la terra de promissió. O son víctimas de alucinacions ó de tradicionals tonterias.

Lo vostre capitá general senyor Prendergast, després de algunas conferencias celebradas en palacio, sembla que ha resolt viatjar per Europa, emportantse pera distracció l' spleen de tots sos amichs. La democrácia, lo provincialisme está donchs d' enhorabona, habent de combatre sols ab en Cánovas.

Com son tan secrets los detalls de las conferencias diplomáticas sobre Marruecos, res he volgut dir per falta de datos segurs; sembla que ditas conferencias per are no donan grans resultats. Lo dret de protecció ha donat lloch a grans debats; en Cánovas, millor dit, Espanya; va ab l' Austria é Inglaterra contra Italia y Fransa: Inglaterra exerceix de fet la protecció y no necessita un dret que sols podria aprofitar a italians y francesos. Es possible que aixó s' acabi com lo *rosari de la aurora*.

Se diu que en una entrevista que ahir tingueren en Serrano y en Sagasta, aquest manifestá al primer los desconsoles, lo fiasco que habian sofert sos plans y altres mil cosas; en Serrano se li mostrá indiferent, perquè la vritat es que aquest senyor duch porta sa política per partida doble; aquesta conducta es propia de tots los homes que sense cap ideal ni condició positiva, buscan sa fortuna en lo descrehiment y falsetat dels demés.

Las Corts ja no tenen interés públich; tant sols s' ocupan en despatxar las lleys ó projectes de ley que interessan a algun diputat. La discussió dels presupostos en lo Senat va morta y molt mes la dels de Puerto-Rico en lo Congrès; entre tant lo primer Cos despatxá ahir tres projectes de ferro-carrils. Aquestos son sense subvenció del Estat, es vritat; pero quant tant d' interés hi tenen los conservadors, no hi haurá algun profit per altre costat?

Es difinitiu que l' Senat no aprobará las pensions otorgadas pe'l Congrès a las viudas d' Escosura, Ulloa y Pacheco: la opinió pública se imposa al fi a n' els interessos particulars, puig ningú, fora los interessats é interessadas, veigé sense escándol la concessió de las referidas pensions.

Lo discurs d' en Carvajal a propòsit del exercissi de la régia prerrogativa de indult es aplaudit per tothom, per mes que no hagués fet sino iniciar é indicar los graves assumptos de que va a ocuparse. Tinch entés que demá s' ocupará en examinar lo fet comés per los regicidas Oliva y Otero, y las sentencias ab que ls condempnaren; no crech per ço que si ho fá ne tregui gayre profit. Tot lo més será un discurs nou, ó un'altra fórmula oposicionista. X. de X.

Paris 20 de Juny.

En la última del 18 los hi deya que l' govern habia desistit de presentar lo projecte d' amnistia, atesa la actitud del centro esquerre completament contraria a la concessió y a la d' alguns diputats de la esquerra que no creyan tampoch arribat lo moment oportú de realisar un acte que tots los verdaders republicans consideran com eminentment just, equitatiu y necessari. La reunió tinguda en lo ministeri de Negocis extranjers, y a la que hi assistiren los presidents de la Cámara y del Senat, los presidents dels quatre grupos republicans y molts altres diputats, doná per resultat la determinació de presentar aquell projecte, donant satisfacció a la justicia atropellada y obrint las portas de la patria a tants y tants emigrats y castigats encara per fets que algun dia mereixerán un calificatiu ben diferent del que avuy se ls hi dona.

La exposició dels motius que han impulsat al govern a pendre una mida que será rebuda ab mostrars de satisfacció per tota la Fransa, diu lo següent, copiada literalment:

«Senyors: Desde las palabras que l' govern pronunciá en la Cámara de diputats lo 13 de Febrer últim, un moviment important s' ha realiat en l' esprit públich a favor de la amnistia. Aquest moviment mes rápit de lo que habian previst ha sigut accelerat per alguns recents incidents. La calma inquebrantable del poble parisien, devant d' excitacions sediciosas; la elecció de Lyó que ha sigut lo triunfo de la legalitat; en fi, la aproximació de la festa nacional del 14 de Juliol, han determinat en los cors un viu sentiment de confiança y una necessitat general de tranquil·litat.

«Lo deber de governs previsors y prudentes no es resistir sistemáticamente aqueixas manifestacions de la opinió, sino observarlas ab cuidado y cedir a temps, quan los interessos del pais no están exposats a sufrir cap contratemps per ellas. Tal es lo cas present. La amnistia, n' estém profundament convençuts, pot concedirse avuy, sens que n' resulti cap perill per la societat.

«Los homens que s' tracta de deixar entrar per segona vegada en la terra natal serán menys perillosos a dintre que a fora de la patria, y tanta menos importancia sels donará, quant mes d' aprop sels vegi. Per altra part lo govern conta ab la suficient forza per dominar totas las las tentativas d' agitació que s' intentin, de qualsevol part que provingan.»

«No es de temer que ningú s' equivoqui sobre l' significat de semblant resolució. Nos tres sentiments son prou coneguts. Jamáy pactarem ab lo desordre; jamáy rehabilitarem crims que han subleat totes las conciencias y qual enormitat no pot explicarse sino per las terribles circunstancias que ls han vist naixe. No'ns dirigim a vostra justicia, sino a vostra clemencia.»

«Nos: I res apelém d' aquesta manera a aquellas consideracions d' una ordre superior que, en certas horas, dictan a las asambleas políticas resolucions d' un carácter excepcional. Tancant los ulls per la indignitat de un gran número nosaltres vos demaném per tots, indistintament, lo perdó y l' olvit.»

SECCIÓ DE ANUNCIS

EL ÀGUILA

GRAN BASAR DE ROBAS FETAS

SUCURSAL EN MADRIT, CÁDIS Y SEVILLA

Plassa Real, 13.—Barcelona

Aqueix antich y acreditat establiment acaba de confeccionar pera la present temporada d' istiu un grandió y variat assortit de prenas de totes classes y á preus fixos molt baratos, com se pot veure en la present nota.

Trajos complets de dril cru y estampat, de 60 á 110 rals.—Dits fil y cotó quadrets, 40 id.—Dits en llana y melton, de 80 á 140 id.—Dits jergas, tricots y mesclas de seda, de 170 á 280 id.—Pantalons panyo, satí y elasticotins, de 52 á 130 id.—Dits llana, tricots y mescla de seda, de 28 á 120 idem.—Dits dril cru, blanch y colors, de 14 á 50 id.—Armillas panyo, satí y cassimir negres, de 24 á 80 id.—Dits orleans, reps, piqués y drils, de 10 á 50.—Dits llana, tricots y mescla de seda, de 16 á 60 id.—Jaqués panyo y elasticotí, de 120 á 320 id.—Levitas crusadas panyo y elasticotí, de 170 á 320 id.—Sachs y sobretodos d' istiu y entretemps, de 80 á 320 id.—Jaqués llana, tricot, mescla de seda y jerga, de 44 á 170 id.—Americanas llana, tricot, mescla de seda y jerga, de 44 á 170 id.—Ditas panyo y elasticotí, de 80 á 170 id.—Ditas dril cru, colors y blanch, de 20 á 70 idem.—Jaqués y americanas orleans y alpacas, de 50 á 120 id.—Batas piqué, batista y sederías, de 60 á 140 id.—Frachs panyo negre, de 170 á 300 idem.

Tot novament construit y confeccionat ab la elegancia y esmero que tant te acreditat aquet grandió establiment, primer en sa classe en Espanya, y al nivell de las mellors casas del ex-tranger tant per sa organisació com per la bona confecció de las prenas.

INVENCIO ÚTIL-CAFETERA GENERAL

DE 1 Á 200 TASSAS.

Es la millor, la més sensilla y económica. Lo café que ab ella se obté es molt saludable, de riquissim aroma y sols costa á 15 céntims de ral la tassa! De venda en casa del inventor, Hospital, 110, botiga. y BRAZALETE MODERNO, Fernando VII, 23 y 25.

SOLUCIO CASES

de clorhidro fosfato de cal.

Unica aprobada y recomenada, per la Real Academia de Medicina y demés corporacions mélicas, que la recomanan eficazment com 'l mes poderós dels reconstituyents, pera los casos de debilitat general, clorosis, raquitisme, tisis, falta de apetit, etc., sustituhint ab ventaja á la de Coirre.—Al por major Senyors Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona.

MAHONS REFRACTARIS

Millors que cap marca ex-tranjera.

Fábrica en Hostafranchs: La Porcellana. Mostras: Escudillers, 23 y 25.

RELOTJES SEGURS.

de los mellors autors y fábricas á preus may vistos per lo baratos, assegurats per lo rellotjer constructor

DON JOAN FELIU Y CODINA.

LO QUE NO SURT BO 'S CAMBIA

SE FAN TOTA MENA D' ADOBS ASSEGURATS PER ÚTILS QUE SIGAN

Plassa del Angel, cantonada á la Boria.

EXACTITUT

SEGURITAT

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 22.

Don Gabriel Saenz Jurado.—Funeral á las deu matí en Santa Clara.

JOCHS FLORALS DE BARCELONA

COLECCIO COMPLETA

DE TOTS LOS TOMOS PUBLICATS.

Se trovarán en la libreria de Alvaro Verdaguer

RAMBLA, 5.—DEVANT DEL LICEO.

Quedan pocas coleccions.

NOVAS TRAJEDIAS
per

VICTOR BALAGUER.

Aquest libre conté 156 planas y las tragedias se titulan:

LAS ESPOSALLAS DE LA MORTA.

LO GUANT DEL DEGOLLAT.

LO COMPTE DE FOIX.

RAIG DE LLUNA.

Se ven en las librerías de Verdaguer, Puig, Masferrer y Teixidó y Parera la preu de 8 rals.

FÀBRICA DE OBJECTES TORNEJATS DE BANYA Y FUSTA

DE

BENET RIERA Y PENOSA.

TORELLÓ.

Gran depòsit de brocals, tinters, panillos, canonets d' agullas, gots y demés objectes de torneria.

Pera las demandas dirigirse á casa Litjar-Torelló.

CENTRO DE ANUNCIS

ROLDÓS Y COMP. A

CARRER DE ESCUDILLERS, 5, 7 Y 9.

Se fan contractas ventatjoses pera la inserció d' anuncis en tots los periódichs de Barcelona, Madrit y demés provincias d' Espanya y Extranjer.

NO MES CABELL BLANCH

AYGUA DE LLADO

Pera tenyir lo cabell sens tenir que rentarlo avans ni després. No toca 'l cúts ni perjudica la salut: preparació sens igual, que mullantlo duas ó tres vegadas al mes aumentan la fortaleza y deté sa caiguda, tornant lo cabell canós á son primitiu color. Se garantisa son bon resultat: á 2 y 4 pesetas ampolla. Carrer de la Boqueria, 26. primer, Barcelona.

MAGATZEM

D' OBJECTES D' ESCRIPTORI.

19, PLASSA DE LA LLANA, 19.

En aquest magatzem s' hi trobará un abundantíssim surtit de tots los objectes indispensables en un escriptori á preus reduhits.

Especialitat en oleografias.

SECCIÓ TELEGRÁFICA

Noticias del exterior

Segons los darrers telégramas dels diaris extranjeros.

Conferencias de Berlin.—Segons noticias de Berlin, que arriban al dia 19, Inglaterra, Fransa é Italia forman en la Conferencia un grupo que insisteix en la necessitat de que s' assegurí una enérgica execució als acorts que 's prenguin, mentres que Alemania, Austria y Russia s' oposan á tota intervenció activa.

Turquia y Grecia han presentat cada una un projecte de divisió de frontera á la Conferencia, y tots dos han sigut passats á una comissió especial.

En lo dinar donat per l' Emperador als membres de la Conferencia y agregats militars lo dia 19, l' embaixador inglés Mr. Odo Russell, seya á la dreta, y lo comte de Lounag á la esquerra del Emperador, lo príncep imperial tenia á la dreta á Mr. de St. Vallier y á la esquerra á Mr. Szecheny.

La lliga albanesa.—Lo comité d' aquesta lliga ha tornat á Scutari y s' ha negat á acceptar un mensatge, presentat per Odo-Bey, en que 'ls habitants de Tousi y Malbata expressaban l' apreci y fidelitat que tenen pe'l Sultán los albanesos.

Com que continuament surjeixen disputas entre cristians y mahometans albanesos, se dupla de que la lliga arribi á donar algun resultat.

Extracte de telégramas DE LA PREMPA LOCAL.

Paris, 19. — Lo cardenal Cialdini torna á encarregar-se de la embaixada d' Italia en Paris.

—Lo gabinet d' Atenas ha resolt cridar á las reservas á fi de formar un exérit de 38,000 homes, disposats pera tota eventualitat.

Paris, 20.—Mr. Gambetta pronuncia ahir un discurs en la festa de Belleville y digué que l' amnistia hauria vingut avans, si d' una

y altra part hi hagues hagut mes prudencia y habilitat, y que tot bon republicá deu respectar la ley.

—Mr. Lluís Blanch sufrí l' operació de la litotricia. (1).

—En la elecció d' un individu del Ajuntament en lo barri del Pare Lachaise ha sigut Mr. Trinquet per 2,338 vots contra 1,880 que n' ha obtinut Mr. Zetable.
(Diario de Barcelona.)

(1) Per correspondencia particular se 'ns comunica que l' operació ha donat un bon resultat, y que s' creu que Mr. Lluís Blanch está ja fora de perill.

Telégramas particulars

Madrid 20, á las 10'45 nit.—Es probable que lo senyor Cánovas passi una temporada en Cauterets, encarregantse interinament lo senyor Romero Robledo de la presidencia del Consell de ministros.

Lo senyor Barzanallana ja está restablert del tot.

Madrid 21, á las 3'40 tarde.—S' ha verificat la subasta de la Deuta al tipo mitx de 18,71.

S' asegura que demá terminará la legislatura, á pesar de todas las dificultats.

Bolsa.—Consolidat, 18'50.—Bonos, 96'60.—Subvencions, 38'60.

Madrid 21, á las 5'15 tarde.—Senat.—Lo senyor Pelayo Cuesta explana sa interpelació sobre adquisició de bens nacionals per lo senyor duch de Tetuan, considerant las disposicions de la administració atentatorias contra la independencia del senador.

En lo Congrés se suspén la sessió per falta de número sufficient de diputats.

Madrid 21, á las 7'45 tarde.—Han celebrat una extensa conferencia ab lo rey, 'ls senyors Alonso Martinez y general Concha, lo qual ha aumentat la animació en los círcols constitucionals.

Congrés.—Lo senyor Portuondo ha denunciat lo fet de haberse subastat alguns negres en Cuba. Lo ministre de Ultramar ha ofert informarse y castigar á sos autors.

Madrid 21, á las 7'50 tarde.—Congrés.—Lo senyor Carvajal ha continuat ocupantse de la qüestió referent als indults, calificant de legals 'ls que se donan ab un carácter general. En apoyo d' aquesta aserció ha citat variats lleys, fets històrichs y la mateixa Constitució, lo qual ha causat certa sensació en la Cámara.

Paris 21. — En Pau ha sigut elegit per 2,358 vots, conseller municipal, Mr. Trinquet, antich membre de la commune, y que s' troba actualment en Caledonia.

Paris 19.—(Per lo cable).—Diuhen de Cincinnati que mister Tilden ha retirat la candidatura pera la presidencia de la república.

Un telégrama de Valparaiso dona compte de haberse constituhit en Chile un nou ministeri, de 'l que forman part 'ls senyors Rocabarren pera Governació; Valderrama, Estat; Huerta, Gracia y Justicia, Sillo, Guerra; Alfonso Hisenda.

BUTLLETI METEOROLOGICH

DEL DIA D' AHIR.

(Servey especial del DIARI CATALÀ)

Barómetro reduhit á 0 graus á las 9 mati.	752.674
Termometro cent. á las 9 mati.	22.2
Humitat relativa á las 9 mati.	77.0
Tensió del vapor d' aygua á las 9 mati.	15.4
Temperatura máxima á l' ombra durant las 24 horas anteriors.	29.8
Temperatura mínima á l' ombra durant las 24 horas anteriors.	20.3
Vent dominant.—Llevetx.—2-3	
Estat del Cel.—9. Ci-Cu.	

BUTLLETI ASTRONÓMICH

per I. Martí y Turró. 22 Juny 1880.

TACAS AL SOL.—525.—Lo sol se observá en los dias 19, 20 y 21 passats, respectivament, á las 6 h. 18 m., 3 h. 12 m. y 3 h. 3 m. de la tarde, vejentshi las tacas següents:

Dia 19. Primer quadrant (núm. 2.)

Una taca petita.

Segon quadrant (E. á S.)

Un grupo de 6 tacas petites voltadas de facolas.

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13.